

**Zespół Szkół nr 4
w Nowym Sączu**

**Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny
w Zespole Szkół nr 4 w Nowym Sączu
na rok szkolny 2024/25**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks Rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw
- Statut Zespołu Szkół nr 4 w Nowym Sączu

Wstęp

Istotą Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w Zespole Szkół nr 4 w Nowym Sączu jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego której dokonano na podstawie:

- anonimowej ankiety online przeprowadzonej wśród absolwentów klas 5
- obserwacji zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian
- analizy frekwencji i postępów w nauce
- rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami (porady i konsultacje)
- wymiany spostrzeżeń między nauczycielami/ pedagogami /psychologami/dyrektorami
- analizy przypadków uczniów z problemami
- konsultacji z instytucjami zewnętrznymi z którymi współpracuje szkoła na temat uczniów z problemami

Kryteria ewaluacji :

Trafność:

Czy zaplanowano działania odpowiednie do realizacji celów wychowawczo profilaktycznych ?

Czy program w wystarczającym stopniu uwzględnia potrzeby rozwojowe uczniów?

Czy program spełnia oczekiwania uczniów, rodziców, nauczycieli?

Analiza zgromadzonych danych pozwala na stwierdzenie, że program został zaplanowany pod właściwym kątem. W ciągu całego roku największe wsparcie jakiego potrzebowali zarówno uczniowie jak i rodzice to indywidualne konsultacje i porady.

Przez kadrę pomocy psychologiczno-pedagogicznej skonsultowanych zostało ponad 100 rodziców. Skala porad i konsultacji przeprowadzonych wśród uczniów przez pedagoga to ponad 200 uczniów, część z nich konsultowanych wielokrotnie. Łącznie z konsultacjami przeprowadzonymi z wychowawcami na bieżąco liczby te wzrastają do kilkuset. Około 40 uczniów to uczniowie, których problemy wynikały ze stanów lękowo –depresyjnych, zostali oni przez pedagoga oraz psychologa w porozumieniu z rodzicami kierowani na terapie i do specjalistów poza szkołą . Dużo ilość uczniów miała kłopoty z frekwencją, co zostało przewidziane w ewaluacji z poprzedniego roku. Sprawna współpraca nauczycieli, wychowawcy, pedagogów oraz psychologa minimalizowała te problemy w miarę możliwości. Wdrożenie jasnych zasad zwalniania uczniów z lekcji poprawiło frekwencję pod tym kątem.

Pozostałe sfery Programu czyli intelektualna, moralna, rozwoju fizycznego oraz społeczna realizowane były na bieżąco przez wszystkich pracowników szkoły zgodnie z harmonogramem. W ciągu roku szkolnego zrealizowano także dodatkowe, niezaplanowane przedsięwzięcia wynikające z dodatkowych możliwości, które się pojawiły (m.in. w zakresie doradztwa zawodowego, opieki psychologicznej, zawodów sportowych, wycieczek zawodoznawczych)

Absolwenci podsumowując lata spędzone w szkole podkreślają duże zaangażowanie w swobodę, zdrowie, poczucie bezpieczeństwa uczniów ze strony kadry. Podkreślają przyjazny kontakt oraz podejście nauczycieli do ucznia. Jest to zdecydowanie najczęściej wymieniany atut ZS4. Drugim z kolei jest bardzo dużo aktywności organizowanych przez szkołę (wycieczki, wyjścia, wykłady, konkursy, wolontariat)

Skuteczność:

Czy zaobserwowano pozytywne oddziaływanie programu na postawy uczniów?

Jakie wartości w programie są najważniejsze?

Analiza postaw uczniów w ciągu całego roku szkolnego pozwala na stwierdzenie, że działania zawarte w programie pozytywnie oddziałują na postawy uczniów. Działania podejmowane we wszystkich sferach wskazały jakie wartości są najważniejsze:

- koleżeństwo w klasie oraz szkole – bardzo duży nacisk na integrację wewnątrzklasową
- bezinteresowność oraz chęć niesienia pomocy (zbiórki rzeczowe, finansowe, wolontariat na rzecz innych)
- rozwój intelektualny (konkursy,)

- rozwój zdrowia fizycznego (zawody, akcje szkolnego koła PCK, programy pro-zdrowotne -depresja, uzależnienia)

- rozwój zdrowia psychicznego (porady i konsultacje, skierowania na terapie, współpraca z rodzicami, pedagogizacja rodziców w trakcie wywiadówki (klasy 1), w ciągu roku kontakt pedagoga w dzienniku elektronicznym, pogadanki prowadzone przez szkolnego psychologa oraz pedagogów)

- walka z szeroko pojętą przemocą (pogadanki wychowawców, reagowanie uczniów na przemoc, natychmiastowa reakcja szkoły – nauczycieli, wychowawców, pedagoga, psychologów, materiały wysyłane do rodziców, rozmowy z pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologami, wychowawcami i spotkania profilaktyczne z policją oraz strażą miejską)

- wycieczki klasowe/międzyklasowe mają kluczowy wpływ na integrację zespołów oraz relacje

Użyteczność:

Czy zapisy programu usprawniają pracę wychowawczo-profilaktyczną szkoły?

Czy aktualna treść programu wymaga aktualizacji i modyfikacji i jakie okoliczności uzasadniają konieczność zmian?

Zapisy programu pozwalają na uporządkowanie działań szkoły pod kątem wychowawczo-profilaktycznym. Działania zaplanowane w programie są realizowane na bieżąco, a także modyfikowane i usprawniane w miarę potrzeb i możliwości. W tym roku szkolnym pojawiła się szczególna potrzeba monitorowania uczniów pod kątem przemocy słownej oraz w sieci w zwłaszcza w klasach drugich. Natychmiastowa reakcja oraz działania profilaktyczne skierowane do rodziców pozwoliły na rozwiązywanie problemów na bieżąco. Jedno z przykładowych działań to zorganizowanie wykładów przy udziale specjalistów z WSB na temat przemocy dla klas 2. Przełożyło się to na integrację w klasową, życzliwość oraz obniżenie poziomu agresji. Po okresie pandemicznym młodzież w dalszym ciągu mierzyła się na nowo z układaniem relacji z rówieśnikami. W styczniu wprowadzone zostały w ZS4 Standardy Ochrony Małoletnich, będą one ujęte w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym jako jedna z podstaw prawnych naszych działań.

W kwestii modyfikacji należy w dalszym ciągu zwrócić szczególną uwagę na utrzymanie świadomości uczniów i rodziców pod kątem agresji słownej w szkole oraz w sieci. Natomiast z dyskusji, ankiety oraz obserwacji wynika, że uczniowie mają poczucie, że wiele lekcji „przepada” (zastępstwa, odwoływanie).

Wnioski:

- 1. Działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły skutkują poprawą funkcjonowania uczniów na terenie szkoły oraz postrzeganiem szkoły w środowisku lokalnym.**
- 2. W szkole uczniowie uczą się zdrowego stylu życia, radzenia sobie w sytuacjach stresowych, przełamywania barier w komunikacji z innymi, przeciwdziałania agresji**
- 3. Uczniowie uczą się konstruktywnie rozwiązywać konflikty i rozpoznawać swoje emocje**
- 4. Uczniowie w większości posiadają umiejętności prawidłowej reakcji w sytuacji zagrożenia.**
- 5. Z obserwacji wychowawców oraz kadry udzielającej pomocy pp wynika, że wycieczki klasowe/międzyklasowe mają kluczowy wpływ na integrację zespołów oraz**

relację między uczniami i wychowawcami/nauczycielami, a także wpływają na wizerunek szkoły wśród rodziców.

6. Uczniowie i ich rodzice mają możliwość korzystania ze wsparcia nauczycieli i specjalistów szkolnych oraz profesjonalnych instytucji współpracujących ze szkołą.
7. Uczniowie w trudnych sytuacjach mogą liczyć na pomoc i wsparcie ze strony nauczycieli i pracowników niepedagogicznych szkoły.
8. Rodzice/opiekunowie/nauczyciele korzystają z pomocy pracowników pedagogicznych oraz dyrekcji szkoły przy rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Pełna współpraca na linii nauczyciele-wychowawcy-pedagog szkolny/specjalny-psycholog-wicedyrektor-dyrektor pozwoliła na konstruktywne rozwiązanie pojawiających się problemów w ciągu całego roku szkolnego.

Rekomendacje na rok szkolny 2024/2025:

1. Dalsze ściśle kontrolowanie sytuacji szkolnej uczniów – monitorowanie frekwencji przez wychowawców oraz postępów w nauce przez nauczycieli, obowiązkowa kontrola dziennika na bieżąco przez rodziców, natychmiastowa współpraca z pedagogami oraz psychologiem w przypadku zauważenia pogarszania się sytuacji szkolnej, stanów obniżonego nastroju lub innych problemów wynikających z obserwacji nauczycieli.
2. Maksymalne ograniczenie odwoływania lekcji, kierowanie się ważnością lekcji z przedmiotów egzaminacyjnych, zwłaszcza w klasach w których ten egzamin jest (3, 4 oraz 5).
3. W przypadku uczniów z problemami prowadzić dokumentację w dzienniku, wpisy kontaktów z rodzicami (dodatkowe informacje, uwagi) oraz ściśle przestrzegać dostosowań wynikających z zaleceń specjalistów (opinie, orzeczenia, zaświadczenia lekarskie)
4. Zwrócenie szczególnej uwagi na kulturę uczniów na terenie szkoły i poza nią – wszyscy pracownicy oraz bezwzględnie pedagogizacja rodziców w tej kwestii. Utrzymanie współpracy z policją oraz strażą miejską dotyczącej ulicy Wąskiej.
5. W poszczególnych oddziałach prowadzenie działań integrujących zespół klasowy, przeciwdziałanie przemocy słownej, reagowanie na każdy objaw lekceważenia w grupie rówieśniczej
6. Zintensyfikowanie pedagogizacji rodziców w zakresie większego zainteresowania problemami własnych dzieci oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych poprzez pedagogizację, systematyczne informacje wysyłane przez pedagoga w dzienniku elektronicznym, a także na terenie szkoły przez zaproszonych specjalistów.
7. Szkolenie Rady Pedagogicznej na początku roku szkolnego oraz pedagogizacja rodziców na zebraniu wywiadowczym przeprowadzone przez psychologa szkolnego na temat typowych zachowań nastolatków – wskazówki jak sobie z nimi radzić, z czego wynikają pewne zachowania (szkolenie przypominające dla nauczycieli).
8. Szkolenie Rady Pedagogicznej przez pedagoga specjalnego na temat zasad udzielania pomocy pp uczniom z orzeczeniami oraz rodzaju dysfunkcji uczniów w ZS4.
9. Przestrzeganie wprowadzonych standardów ochrony małoletnich we wszystkich działaniach wychowawczo-profilaktycznych przez wszystkich pracowników szkoły, uczniów oraz rodziców.

II. Misja szkoły

“Jesteśmy szkołą przyszłości - wychowujemy obywateli świata, którzy umieją sprostać wyzwaniom XXI wieku, odkrywając w sobie człowieka renesansu.”

Misją Zespołu Szkół nr 4 w Nowym Sączu jest kształcenie kluczowych kompetencji uczniów, takich jak: umiejętność planowania, organizowania i oceniania własnego procesu uczenia się, zdolności do współdziałania w grupie i globalnego myślenia, umiejętności poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, rozwiązywania konfliktów, dążenia do samorealizacji i efektywnego podejmowania decyzji. Podstawową zasadą w naszej pracy jest dążenie do kształcenia całościowego, integralnego, prowadzącego do przyswojenia przez uczniów umiejętności przystających do wymagań współczesnego świata i rynku pracy. Istotnym przesłaniem naszej działalności jest, by uczniowie postrzegali siebie oraz swoich nauczycieli jako wspólnotę, opartą na wzajemnym szacunku i przychylności. Nasza szkoła jest więc nie tylko miejscem intensywnej, wytężonej i uczciwej współpracy, ale także przyjaznym środowiskiem życia dla wszystkich członków szkolnej społeczności. To szkoła, która, w sferze oddziaływań wychowawczych, stwarza swoim uczniom:

1. Różnorodne okazje do samostanowienia o własnej aktywności w toku edukacji.
2. Wyraźnie określone możliwości pozyskania pomocy, porady czy współpracy ze strony pedagogów.
3. Szanse na realizowanie osobistych celów, bez uzależnienia od dorosłych.
4. Możliwości integrowania indywidualnych faz uczenia się z fazami pracy zespołowej.
5. Okazję do wnikania w sens własnych działań, rozwijania indywidualnych zainteresowań.
6. Warunki sprzyjające rozwijaniu osobowości oraz otwartości na nowe koncepcje i poznawanie świata w trakcie nauki.
7. Warunki do uczestniczenia w kształtowaniu procesu edukacyjnego w zakresie współdecydowania i współodpowiedzialności za podejmowane działania i decyzje.

III. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,

- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny, wobec ludzi, religii i kultur
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,

IV. Ceremoniały i tradycje szkoły

- Integracja środowiska szkolnego: uczniów, nauczycieli, innych pracowników szkoły.
- Rozwijanie umiejętności współpracy w zespole, zacieśnianie więzi koleżeńskich, integracja.
- Kształtowanie postawy społecznej dyscypliny i odpowiedzialności oraz zadania z zakresu wolontariatu.
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości, przekonania o ważności jednostki i grupy.
- Prezentowanie dorobku szkoły i jej możliwości edukacyjnych i wychowawczych
- Rozwijanie demokratycznych form życia zbiorowego.
- Uczenie samorządności i kreatywności na forum szkoły i poza nią.

V. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej
- 4) duchowej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami, integracja ze społecznością pochodzenia Ukraińskiego

- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia, oraz zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,

- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 8) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz

o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016-2020,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- budowanie szacunku do drugiego człowieka oraz poszanowania odmienności
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy agresji słownej i fizycznej, uzależnieniom, cyberprzemocy, przestępczości w Internecie,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji. Uświadamianie uczniów i rodziców na temat zjawiska cyberprzemocy i jego skutków
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom kształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

VI. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,

- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciami sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,

- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, psychologa i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej po okresie pandemii
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,

- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Pedagog szkolny/specjalny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,

- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, czy pracowników szkoły którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.
- dokonuje wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym, prowadzi dokumentację uczniów objętych kształceniem specjalnym, określa niezbędne do nauki warunki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia (pedagog specjalny)

6. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie oraz pedagogiem szkolnym
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

7. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,

- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

8. Wszyscy pracownicy, rodzice oraz uczniowie ZS4 przestrzegają wprowadzonych Standardów Ochrony Małoletnich w ZS4.

VII. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2024/25

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów (kursy, projekty).
2. Uświadamianie roli kształcenia w życiu człowieka
3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie – zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, konsultacje z nauczycielami.
4. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych – ściśle monitorowanie przez wychowawców obecności uczniów

OBSZAR ROZWOJU MORALNEGO:

1. Kształtowanie szacunku do ludzi, tolerancja, integracja uczniów pochodzenia ukraińskiego ze społecznością szkolną
2. Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego, poznawanie kultury regionu
3. Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Diagnoza środowiska szkolnego – analiza sytuacji rodzinnej, bytowej i zdrowotnej uczniów klas 1
2. Integracja zespołów klasowych. Zajęcia integracyjne dla klas 1.
3. Reintegracja w klasach wyższych – lekcje wychowawcze na temat ważności relacji rówieśniczych w życiu człowieka.
4. Ograniczenie i eliminowanie zachowań agresywnych w grupie rówieśniczej, monitorowanie zachowań uczniów starszych wobec młodszych na korytarzach szkolnych

5. Kształtowanie osobowości ucznia tak, aby prawidłowo funkcjonował w środowisku szkolnym i pozaszkolnym
6. Promowanie kultury osobistej i kultury słowa na co dzień
7. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu. Zbiórki na rzecz potrzebujących uczniów ZS4, wolontariat na rzecz schroniska dla bezdomnych zwierząt z terenów Sądecczyzny itp.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych w tym umiejętność udzielania pierwszej pomocy.
2. Lekcje wychowawcze sprzyjające kształtowaniu postaw prozdrowotnych – promowanie zdrowego stylu życia.
3. Dostarczenie wiedzy o szkodliwości używania alkoholu, papierosów, środków odurzających – lekcje wychowawcze, akcje szkolnego koła PCK, pogadanki pedagoga szkolnego.
4. 100% uczniów zna zasady ochrony zdrowia psychicznego

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO I OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby (klasy 1-4).
2. Przeprowadzenie lekcji wychowawczych psychoedukacyjnych w klasach 1 na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji (mocne/słabe strony, pojęcie inteligencji wielorakich).
3. Przeprowadzenie godzin wychowawczych oraz zajęć ze specjalistami kształcących umiejętność rozpoznawania własnych emocji (pojęcie inteligencji emocjonalnej) oraz radzenia sobie w stanach obniżonego nastroju.
4. Wypracowanie efektywnych sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami
5. Pedagogizacja rodziców na zebraniach ogólnych, przesyłanie materiałów dotyczących zdrowia psychicznego, bezpieczeństwa, uzależnień oraz innych ważnych zagadnień w dzienniku elektronicznym

VIII. Harmonogram działań

Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
SFERA INTELEKTUALNA			
Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach 1 diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy	Nauczyciele, wychowawcy klas 1	Wrzesień
Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	<p>Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły</p> <p>Szkolenie rady pedagogicznej z zakresu aktywnych metod pracy</p> <p>Przeprowadzenie przez nauczycieli zajęć lekyjnych</p>	<p>Nauczyciele przedmiotów, wychowawcy,</p> <p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele poszczególnych</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby</p> <p>Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie</p> <p>Zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru</p>

	z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy	przedmiotów	pedagogicznego
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	Zajęcia z orientacji zawodowej	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele doradztwa zawodowego	Rok szkolny - zgodnie z harmonogramem zajęć z wychowawcą w poszczególnych klasach
Kształtowanie postawy twórczej	Szkolny konkurs fryzjerstwa, konkursy plastyczne, konkursy z zakresu technologii informacyjnej, elektroniki	Nauczyciele fryzjerstwa, Strych na Ducha, nauczyciele przedmiotów informatycznych, elektronicznych	Rok szkolny
Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z nagrodami na najwyższą średnią i najlepszą frekwencję	Wychowawcy, nauczyciele organizujący konkursy, Samorząd Uczniowski	Zajęcia zgodnie z harmonogramem, lekcje wychowawcze, konkursy według planu pracy Samorządu Uczniowskiego
Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	Wychowawcy,	Zgodnie z harmonogramem
SFERA MORALNA			
Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny	Opiekun Samorządu Uczniowskiego, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, wychowawca, nauczyciele, szkolne koło wolontariatu	Rok szkolny
Kultura osobista uczniów	Zwracanie uwagi przez rodziców (pedagogizacja)	Rodzice, pracownicy szkoły	Rok szkolny

	nauczycieli, pracowników szkoły na kulturalne zachowanie w szkole i jej obrębie		
Profilaktyka dotycząca szeroko pojętej przestępczości internetowej	Pedagogizacja rodziców podczas zebrań, pogadanki wśród uczniów, lekcje z przedmiotów zawodowych informatycznych na temat bezpieczeństwa w sieci, rodzajów przestępstw, przesyłanie materiałów w dzienniku elektronicznym do rodziców	Nauczyciele przedmiotów zawodowych informatycznych, pedagog, psycholog, wychowawcy, rodzice	Wrzesień (pedagogizacja rodziców klas 1, lekcje tematyczne) cały rok szkolny
Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu, opieka nad grobami zasłużonych – płk. Zygmunt Żywocki, Rodzina Sichrawów, roznoszenie zniczy na groby nieżyjących nauczycieli ZS4 i Technikum Kolejowego, opieka nad skwerem pamięci ofiar zagłady sądeckich Żydów	Nauczyciele wskazani jako odpowiedzialni za poszczególne działania	zgodnie z kalendarzem uroczystości
Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze,	Wychowawcy, nauczyciele geografii i historii	Terminy wycieczek planowanych przez wychowawców i nauczycieli
Poznanie dorobku kulturalnego	Międzynarodowe wymiany młodzieży,	Odpowiedzialni nauczyciele języków	Rok szkolny

Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki, (m.in.) Europejski Dzień Języków Obcych	obcych, wychowawcy, katecheci	
Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	Pogadanki, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, działania integrujące zespoły klasowe	Pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy, nauczyciele	Rok szkolny
SFERA ROZWOJU FIZYCZNEGO			
Promowanie zdrowego stylu życia	Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez nauczycieli, rajd szkolny,	Nauczyciele wychowania fizycznego, nauczyciele biologii, pielęgniarka szkolna	Rok szkolny
Dostarczenie wiedzy o szkodliwości używania alkoholu, papierosów, środków odurzających	Pogadanki, lekcje wychowawcze, konkursy, akcje ogólnopolskie realizowane na terenie szkoły	Nauczyciele biologii, pedagog, wychowawcy, pielęgniarka szkolna, instytucje zewnętrzne,	Rok szkolny
Promowanie idei krwiodawstwa	Akcje szkolne, akcje organizowane przez miasto, akcje ogólnopolskie	Szkolne Koło PCK, Samorząd Uczniowski, nauczyciele biologii, pielęgniarka szkolna	Rok szkolny
Sfera seksualna	Pogadanki z seksuologiem oraz psychologiem w klasach 4 i 5 (wnioski z ankiety)	Seksuolog, psycholog	2 semestr

SFERA SPOŁECZNA

<p>Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia człowieka, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły</p>	<p>Omówienie zasad, statutu szkoły i regulaminów szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.</p>	<p>Wychowawcy</p>	<p>Wrzesień</p>
<p>Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji</p>	<p>Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązania.</p> <p>Wybory do samorządu uczniowskiego/ wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności</p>	<p>Pedagog szkolny, psycholog</p> <p>Opiekun Samorządu Uczniowskiego, Samorząd Uczniowski, Wychowawcy</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem zajęć</p> <p>Wrzesień</p>
<p>Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego</p>	<p>Udział w akcji sprzątanie świata. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt (schroniska dla bezdomnych zwierząt z terenu Sądecczyzny),</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele biologii, geografii, pedagog szkolny, Samorząd Uczniowski</p>	<p>Rok szkolny</p>

	wycieczki krajoznawcze.		
Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	Nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy	Pedagog szkolny, nauczyciele przedsiębiorczości i doradztwa zawodowego, specjaliści z zewnątrz, przedstawiciele uczelni wyższych – współpraca z ANS	Rok szkolny, klasy 4 i 5
Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego, nacisk na kontrolę frekwencji	Analiza frekwencji uczniów, systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, indywidualne spotkania z rodzicami	Wicedyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, pedagog specjalny, psycholog rodzice	Bieżąca kontrola dziennika, Wywiadówki zgodnie z harmonogramem zebrań ustalonym na dany rok szkolny, natychmiastowe zgłaszanie obniżonej frekwencji przez nauczycieli do wychowawców
SFERA EMOCJONALNA I OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO			
Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PPP, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, pogadanki pedagoga szkolnego i specjalnego, konsultacje i porady indywidualne	Specjaliści, Wychowawcy, Pedagog szkolny, psycholog, nauczyciele przedsiębiorczości	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów

Zakup do szkolnej biblioteki książek z zagadnieniami psychologicznymi do wykorzystania (w ramach programu czytelnictwa)	Warsztaty, konsultacje i porady, pogadanki	Młodzież, nauczyciele, pedagodzy, psycholog, bibliotekarz	Rok szkolny
Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji	Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PPP, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – inteligencja emocjonalna, sposoby radzenia sobie ze stanami obniżonego nastroju, depresją, gdzie szukać pomocy, pogadanki psychologa	Specjaliści, Wychowawca, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	Lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu, konsultacje i porady indywidualne	Pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą	Lekcje wychowawcze z udziałem psychologa / pedagoga, konsultacje i porady	Wychowawcy klas, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, zaproszeni specjaliści	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami.	Wychowawca, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, rodzice,	Zgodnie z potrzebami

lub obniżenia kondycji psychicznej	Obserwowanie stanu psychicznego uczniów (lekcje, przerwy, wycieczki) i natychmiastowe reagowanie. Ustalenie zakresu dalszych działań.	nauczyciele	
Odbudowanie i umacnianie prawidłowych relacji klasie, poczucia wspólnoty	Lekcje wychowawcze na temat relacji rówieśniczych, gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty, wycieczki, pogadanki	Wychowawcy	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów, według pojawiających się potrzeb
<p>Pedagogizacja rodziców w trakcie zebrań ogólnych – przemoc, cyberprzemoc, cyberprzestępczość środki psychoaktywne, jak wspierać dzieci w radzeniu sobie z trudnymi emocjami, gdzie szukać pomocy w sytuacjach kryzysowych, zachowania nastolatka i jak sobie z nimi radzić</p> <p>Szkolenia rady pedagogicznej na temat zachowań nastolatka i jak sobie z nimi radzić.</p>	<p>Zebrania ogólne, pogadanka, przesyłanie materiałów w dzienniku elektronicznym</p> <p>Zebranie rady pedagogicznej</p>	<p>Pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, zaproszeni specjaliści</p>	<p>Według harmonogramu zebrań ogólnych oraz rady pedagogicznej, rok szkolny</p>

IX. Współpraca z instytucjami zajmującymi się profilaktyką:

1. Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne
2. Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu
3. Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich (kuratorzy sądowi)
4. Sąddecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej
5. Ośrodki Pomocy Rodzinie
6. Ośrodki Pomocy Społecznej (w tym gminne zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy)
7. Ośrodki Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej
8. Biblioteki na terenie miasta

X. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Za realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Zespołu Szkół nr 4. Dyrektor czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. SPWP ZS nr 4 może być modyfikowany w trakcie realizacji. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń między nauczycielami / pedagogiem / pedagogiem specjalnym /psychologiem i dyrektorami
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym pod nadzorem pedagoga szkolnego. Zadaniem pedagoga jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami ewaluacji zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców. Poniżej przedstawiono kryteria ewaluacji wraz z pytaniami kluczowymi.

Kryteria ewaluacji	Pytania kluczowe
1. Trafność	<p>Czy zaplanowano działania odpowiednie do realizacji celów wychowawczo – profilaktycznych?</p> <p>Czy program w wystarczającym stopniu uwzględnia potrzeby rozwojowe młodzieży?</p> <p>Czy program spełnia oczekiwania poszczególnych grup społecznych: uczniów, rodziców, nauczycieli?</p>
2. Skuteczność	<p>Czy zaobserwowano pozytywne oddziaływanie programu na postawy uczniów?</p> <p>Czy program sprzyja aktywizacji wszystkich członków społeczności szkolnej?</p> <p>Jakie wartości w szkolnym programie są najważniejsze?</p>
3. Użyteczność	<p>Czy zapisy programu usprawniają pracę wychowawczo – profilaktyczną szkoły?</p> <p>Czy przyjęte sposoby oddziaływania wychowawczo – profilaktycznego umożliwiają rodzicom włączenie się w realizację programu?</p> <p>Czy aktualna treść programu wymaga aktualizacji?</p> <p>Jakie modyfikacje powinny zostać wprowadzone i jakie okoliczności uzasadniają konieczność tych zmian?</p>

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2024/2025 został opracowany przez pedagoga szkolnego mgr Monikę Gurgul-Szubryt w konsultacji z dyrektorem ZS nr 4.

Program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Szkół nr 4 w Nowym Sączu w porozumieniu z Radą Rodziców został uchwalony przez Radę Rodziców na zebraniu w dniu .....

Program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Szkół nr 4 w Nowym Sączu został uchwalony przez Radę Pedagogiczną na zebraniu w dniu .....